

Motion till riksdagen 2020/21:3678

av **Aron Emilsson m.fl. (SD)**

Villkor för vattenskotrar och snabbgående vattenfarkoster

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa utbildningskrav och förarbevis för vattenskoter och om att utreda övriga villkor för framförande av vattenskoter som omnämns i motionen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utredning om förarbevis för snabbgående vattenfarkoster oavsett fordonstyp och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under de senaste åren har antalet vattenskotrar i svenska farvatten ökat dramatiskt och antalet vattenskoterrelaterade olyckor likaså, samtidigt som lagstiftningen släpar efter. Den 1 juni 2019 infördes en åldersgräns för framförande av vattenskoter, men krav om förarintyg saknas ännu. I juli 2020 gav regeringen efter lång tid äntligen Transportstyrelsen i uppdrag att lämna förslag till utbildning och obligatoriskt förarbevis för framförande av vattenskoter. Transportstyrelsen lämnade hösten 2020 sitt förslag. Myndigheten föreslår en utbildning med både teoretiska och praktiska moment, samt att ett digitalt förarbevis ska utfärdas som ska medföras vid färd och kunna visas upp tillsammans med giltig id-handling vid kontroll. Man föreslår att påföljden vid frånvaro av förarbevis blir böter, vilket också ska kunna utdelas till den som lånar ut eller hyr ut vattenskoter till någon som saknar förarbevis. Upprepade överträdelser från förarens sida ska kunna föranleda återkallande av förarbeviset. Detta är samlat steg i rätt riktning.

Sjöpolisen har larmat om utvecklingen där alltför många vattenskoterförare saknar sjövätt, kör för fort och utsätter andra för fara och har jämte Kustbevakningen understrukit behovet av införande av förarintyg. Förekomsten av fordonen i såväl skärgårdsmiljöer

som insjöar har skjutit i höjden de senaste åren, samtidigt som kunskaper om sjöregler och riskmedvetenhet är undermåliga hos många förare.

Farkosterna har i vissa fall sina fullt rimliga användningsområden. De kan underlätta vid räddningsinsatser eller vara praktiska arbetsfarkoster. I andra fall är de en väg in i sjö- och båtlivet för unga och grupper utan tidigare sjövana, men i många fall har framförandet av allt snabbare vattenskotrar av alltfler utan sjövana blivit ett ökande orosmoment för många boende och badande i inte minst sårbara skärgårdsmiljöer.

För att framföra vattenskotrar krävs rätt hantering. Då fordonen går allt fortare krävs också sjövana och kännedom om sjövägsreglerna, hänsyn till fågel- och djurlivet och annan sjötrafik och inte minst hänsyn till boende i strandnära lägen. Något som otaliga exempel visar att inte alla har idag. Då fordonen kan uppgå till allt högre hastigheter torde det också krävas ökade kunskaper.

Aktörer inom servicenäringar såsom drivmedelsstationer och handel vittnar om bristande sjöfärd och hänsyn till omgivningen, vilket inte bara är en fråga om moral och etik utan också en säkerhetsfråga då höga hastigheter och påföljande vågor medför risker i samband med tankning vid sjömackar.

Samtidigt som det är glädjande att regeringen genom Transportstyrelsen nu går vidare med riksdagens tillkännagivande och vi förhoppningsvis kan se fram emot att en ordning med förarbevis är på plats till sommaren 2021, så pekar flera branschorganisationer på att lagstiftningen möter ett känt problem men skulle behöva vara teknikneutralt skriven och svara mot snabbgående vattenfarkoster och fritidsbåtar överlag och inte enbart en viss fordonstyp. Svenska Båtunionen, Svenska Kryssarklubben och Svenska Seglarförbundet menar till exempel att det redan nästa år kan vara andra vattenburna farkoster som ger konsekvenser för människor och miljö till sjöss och till havs.

Mot bakgrund av ovanstående bör riksdagen ge regeringen tillkänna att man bör påskynda arbetet med att införa utbildningskrav och förarbevis för framförande av vattenskotrar så att detta är på plats inför sommaren år 2021. Utredningen bör också se över hur sjövägsreglerna kan göras mer kända och hur villkoren för framförandet av vattenskotrar på ett tydligare sätt kan reglera hänsyn till djurliv, sårbar natur och boende i strandnära lägen.

Därtill bör riksdagen ge regeringen tillkänna att man bör utreda ett allmänt krav om förarbevis för snabbgående vattenfarkoster som kan framföras över 35 knop.

Aron Emilsson (SD)

Cassandra Sundin (SD)

Charlotte Quensel (SD)